

ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Градница, общ. Севлиево, обл. Габрово

тел.: 06736/2456; e-mail: info-700312@edu.mon.bg

Утвърдил:.....
Румяна Боевска
Директор на ОУ с.Градница

П Л А Н

ЗА РАБОТАТА НА КООРДИНАЦИОННИЯ СЪВЕТ

**ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗ И НАСИЛИЕ ВЪВ ВРЪЗКА
С „ МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И
НАСИЛИЕТО В ИНСТИТУЦИИТЕ В СИСТЕМАТА НА
ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
УЧЕБНАТА 2026-2027 г.**

Настоящият план е приет на заседание на ПС с Протокол № 11/14.09.2026 г. и е утвърден от директора със Заповед № РД -04-16/15.09.2026 г.

Състав на Съвета:

1. Председател: Светла Василева Петкова
2. Членове: Виолета Мирчева Мицова
Лилия Тодорова Тричкова

Предмет:

Проучване и подпомагане на психическото развитие и здраве на децата и юношите чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище. Прилагане на целенасочена политика спрямо училищния тормоз и приемане на нормативни актове и комисии, чрез които се полагат постоянни грижи за живота и здравето на учениците. Провеждане на целенасочена възпитателна работа с учениците за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

Цели:

1. Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, прилагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.
2. Очертаване на рамките на единен училищен механизъм за противодействие и превенция на ученическия тормоз в училището и методите и средствата за справяне с това явление.
3. Ограничаване на проявите на тормоз между учениците:
 - физически – побой, блъскане, нараняване, спъване, затваряне в помещение и др.;
 - психически – подмятане, подиграване, заплахи, повреждане на имущество, кражба и слеждане;
 - вербален – подмятания, подигравки, заплахи и обиди;
 - социален – избягване, одумване, слухове, изолиране и натиск.
4. Координиране усилията на педагогическата колегия за превенция на ученическото поведение. Повишаване ролята на класните ръководители и учителите в ЦОУД за мотивиране учениците към пълноценна реализация и приобщаване към гражданското общество.
5. Възпитаване на коректни и толерантни междуличностни взаимоотношения
6. Защита правата и интересите на детето и формиране убеждение, че спазването на законовите разпоредби е задължителен елемент от развитието на демократичното училище.

Задачи:

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище.
2. Разработване на защитна мрежа за интервенция при случаи на тормоз в училище.
3. Системен контрол и провеждане на индивидуално-възпитателна работа с ученици, извършители на тормоз, противообществени прояви и поддържане на връзки с техните родители.
4. Периодично разглеждане простъпките на учениците, извършили противообществени прояви.

Общи положения

1. Във всяко училище се създава координационен съвет с ясни функции и делегирани отговорности, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза.
2. Превенцията за насилието и тормоза включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.
3. Комплексът от превантивни мерки трябва да включва всички възможни аспекти и форми на тормоза, ясно да фокусира вниманието върху участието на всички групи и да се планира на три нива- класна стая, училище, общност.
4. За да се изгради защитна мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, изграждане на ценности, правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз във взаимоотношенията в училище.
5. По-голяма част на ситуациите на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.
6. Важно е да не бъдат омаловажени първите прояви на влошаване на отношенията между децата и поведение, което е неприемливо. Необходимо е при още най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано. Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически форми.

Дейности:

I. Превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище

1. Сформиране на училищен координационен съвет и запознаване на педагогическия и непедагогическия персонал с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училището.

Срок: 18.09.2026 г.

Отг. Директорът

2. Запознаване на учениците и родителите с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз

Срок: 25.09.2026 г.

Отг. Класни ръководители

3. Повишаване на квалификацията на персонала за справяне в ситуации на тормоз.

Срок: октомври 2026 г.

Отг. Председател КС

4. Запознаване на учители, ученици и родители с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз.

Срок: ноември 2026 г.

Отг. Членове на КС; кл. р-ли

5. Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол, спрямо резултата от оценката на проблема, дежурство на учители в горещите точки.

Срок: януари 2027г.

Отг. Училищното ръководство

6. Прилагане на процедури за реагиране в ситуации на тормоз.

Срок: постоянен

Отг. Членове на КС

7. Провеждане на Ден на „Розовата фланелка „

Срок: февруари 2027 г.
Отг. С.Василева

8. Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с:

- а) превенция на тормоза;
- б) правата и задълженията на децата.

Срок: 30 март 2027 г.
Отг. Членове на КС

9. Запознаване на децата с аспектите на насилието и начините за справяне с него

Срок: февруари 2027 г.
Отг. Кл.ръководители

10. Работа на ниво клас, училище, родители за превенция на тормоза.

Създаване на топла приятелска атмосфера, извършване на дейности сплотяващи класовете, насочване вниманието на децата към положителни модели на поведение, стимулиране на творческите им заложби.

Срок: постоянен
Отг. Кл.ръководители и учители ЦОУД

11. Провеждане на индивидуални консултации с ученици, понасящи или извършващи тормоз.

Срок: постоянен
Отг. Кл.ръководители и учители ЦОУД

II. Дейности по превенция и интервенция на ниво клас (под формата на обучителни дейности и занятия с класа)

1. Използване на възможностите на часа на класа за разглеждане на примерни теми:

„Добрия тон в моя клас“ - I клас

„Какво е агресия“ - II, III клас

„Видове агресия и училищен тормоз“ - IV клас

„Вредите от агресията“ - V, VI клас

„Онлайн тормоз и как да подадем сигнал при наличието му“ - V, VI клас

„Личностни стратегии за справяне с тормоза и агресията“ - VI клас

„Типични начини за реагиране в ситуация на конфликт“ - VII клас

„Формите на насилие“ – VII клас

„Активното учене, като начин за добро психично здраве по време на онлайн обучението“ - VII клас

„Техники за недопускане на агресивен диалог. Ползотворното общуване“ – V, VI и VII клас;

Изготвяне на казуси за конфликтни ситуации и търсене на възможни решения за изход - дискусия в ЧК.

Обсъждане между учениците и учителя на групата/класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем. Съвместни действия между класен ръководител, учител ЦОУД и образователен медиатор.

2. Предоставяне на материали по темата за превенция на тормоза в електронната библиотека в секцията за теми за гражданско образование.

3. Използване на посредник при разрешаване на конфликта.

4. Насочване към допълнителни извънкласни и извънучилищни форми на обучение на учениците, застрашени от противообществени прояви с цел превенция на проблемното поведение.
5. Използване на подход, ориентиран към децата, на подхода за работа с връстници, осигуряване на условия за участие на учениците, които да станат естествените помощници при реализирането на дейностите по превенция.
6. Провеждане на тематични родителски срещи.
7. Разговори и беседи с родители и близки на учениците, застрашени от противообществени прояви.
8. Провеждане на индивидуални консултации с деца, понасящи или извършители на тормоз.
9. Взаимодействие на родители и учители при решаване на конфликти между ученици.
10. Включване на родители и близки на проблемни ученици в мероприятия и дейности на класа и училището с цел приобщаването им към училищния живот и ангажирането им с живота на децата им в училище.
11. Организиране и провеждане на беседи от инспектори от ДПС .
12. При преминаване в обучение в електронна среда в час на класа да се включи темата „Кибертормоз и как да се предпазим от него“.

Осъществяване на потока на информация във връзка със съмнения за тормоз по реда, посочен по-долу:

На първо ниво „Нарушаване на правилата“:

1. Прекратяване на ситуацията и успокояване на всички участници
2. Уведомяване на родител от класния ръководител/учителя.

На второ ниво „Повтаряне на едни и същи нарушения на правилата или насилие с по-сериозни последици - тормоз“:

1. Прекратяване на ситуацията и успокояване на всички участници.
2. Учителят/класният ръководител съобщава на Координационния съвет за случая. Прави се оценка на случая и по преценка директорът подава сигнал от името на институцията до Отдел „Закрила на детето” (ОЗД) и/или полицията и инициира работа по случая.
3. Уведомяване на родител.

На трето ниво „Системна злоупотреба, както и ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето за които и да е от участниците в ситуацията.“

1. Прекратяване на ситуацията и успокояване на всички участници.
2. Учителят/класният ръководител подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие. Незабавно се уведомява директорът и се подава сигнал към ОЗД и/или полицията

3. Уведомяване на родител.

Инициране на работа по случай, включително насочване на случай към външни служби При случай от трето ниво, както и по преценка при случай от второ ниво, незабавно се уведомява Дирекция „Социално подпомагане“ (ОЗД) и/или полицията.

Всеки служител в училището е длъжен при установяване на случай на насилие и тормоз незабавно да уведоми директора на институцията. Съгласно Закона за закрила на детето (чл. 7, ал. 1) „Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане“, Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи. Съгласно ал. 2, „Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна“.

Документиране на ситуации, както следва:

Първо ниво - нарушаване на правилата не се регистрират.

Второ ниво – повтаряне на едни и същи нарушения на правилата или насилие с по-сериозни последици – тормоз - ситуацията на тормоз се описва в дневника за ситуации на тормоз и се предприема работа по случай. Възстановяване на щети при наличие на такива.

Трето ниво – системна злоупотреба, както и ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето за които и да е участници в ситуацията – ситуацията на тормоз от трето ниво се описват в дневника за случаи на тормоз, както по тях се предприема интензивна работа по случай, включваща всички участници, правят се оценки на потребностите и план за действие, както и се иницират процедури в съответствие със закона за закрила на детето, Наредбата за приобщаващото образование, Закона за предучилищното и училищното образование .

Класификация на формите на тормоз и предприемане на съответни действия

1. При идентифициране на случаи на насилие и тормоз на деца/ученици в училището, директорът на институцията следва да бъде незабавно уведомен. От страна на институцията сигналът се подава от директора.

2. Всеки член на институцията, който е станал свидетел на ситуация на насилие и тормоз, е длъжен незабавно да уведоми ОЗД и/или полицията. Съгласно Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето (чл. 10, ал. 5) в случаите, отнасящи се до насилие над дете, се разглеждат и анонимни сигнали.

3. В случай на подозрение за ситуация на тормоз, всеки служител в институцията може да проведе консултация, като се свърже с Националната телефонна линия за деца и разговаря с консултант на телефон: 116 111, а в ситуации на кибернасилие и кибертормоз - с Националния център за безопасен интернет на телефон: 124 123 или чрез сайта: www.safenet.bg . Към Държавната агенция за закрила на детето функционира Национална телефонна линия за деца 116 111, която работи 24 часа в денонощието. Линията е с национално покритие, достъпна от територията на цялата страна, напълно безплатна за обаждателите, независимо дали звънят от стационарен или мобилен телефон. Националната телефонна линия за деца предоставя консултиране, информиране и помощ по всякакви въпроси и проблеми, свързани с деца. В случаи, касаещи насилие и тормоз в интернет (кибернасилие и кибертормоз), сигнал може да се подава към Националния център за безопасен интернет. Към центъра функционира консултативна линия, отворена в работните дни между 10,00 и 16,00 часа на телефон: 124 123, имейл: helpline@online.bg и чат в сайта: www.safenet.bg.

Консултациите на линията са анонимни и на нея могат да се свързват както деца, така и родители. Сигнал може да бъде подаден и към националния телефон за спешни повиквания:

112. Съгласно Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето (чл.10, ал. 5) в случаите, отнасящи се до насилие над дете, се разглеждат и анонимни сигнали.

На ниво училище

Създаденият координационен съвет за превенция на тормоза е в непрекъснат контакт с класните ръководители и помага за организиране на различните инициативи.

Дейности с родителите

Родителите се привличат като партньори в дейностите по превенция на тормоза, те могат да съдействат в зависимост от своите професии.

Повишаване на педагогическата култура на родителите в индивидуални разговори и раздаване на информационни материали.

1. Приемане на правила и процедури за работа с:

- 1.1 Деца, жертва на тормоз;
- 1.2 Деца, упражнили тормоз;
- 1.3 Деца, които помагат и подкрепят тормоза;
- 1.4 Деца наблюдатели.

Срок: октомври 2026 г.

Отг. Членове на КС

2. Разработване и приемане на правила и процедури за регистриране ситуации на тормоз, насочване към други служби и обмен на информация с други учебни и детски заведения.

Срок: октомври 2026г. – юни 2027г.

Отг. Членове на КС

3. Координационният съвет да осъществява партньорство с:

- ✓ Детска педагогическа стая при РУ „Полиция“;
- ✓ Отдел “Закрила на детето”;
- ✓ Неправителствените организации, предоставящи социални услуги за деца;
- ✓ МКБППМН – Община Севлиево и всички комисии в училище;

Дейности по разработване и въвеждане на защитна мрежа

1. Процедури при установен училищен тормоз между учениците.

Трябва да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между децата. За целта е необходимо да се наблюдава поведението на децата, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват. По-голямата част от ситуациите на тормоз следва да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка.

1.1. Прекратяване на ситуация на тормоз:

- ✓ В случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени, да се прекрати физическият контакт между тях незабавно и да се уведоми класният ръководител.
- ✓ Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това следва да се случи на по-късен етап.
- ✓ Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение.

1.2. Реакции спрямо детето, което е упражнило тормоз:

Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подхода за възстановяване на щетата. Той се прилага от класния ръководител. Ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, а ученикът сам избира и решава как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово решение трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза.

Важно е класният ръководител да изслуша детето. Не е желателно детето да се изслушва съвместно с потърпевщото дете. След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, класният ръководител за определен период от време, проследява поведението на децата и дава обратна връзка.

1.3. Реакции спрямо дете, което е обект на тормоз:

Класният ръководител говори с детето, по възможност още същия ден, за да разбере какво точно се е случило. Подчертава се поверителността на разговора, като се спомене кои лица ще бъдат уведомени за случилото се.

Класният ръководител наблюдава детето в следващите дни, за да се увери как се чувства и при необходимост отново разговаря с него.

1.4. Реакции спрямо наблюдателите:

Класният ръководител насърчава учениците за грижа спрямо тормозеното дете.

Училищна система за насочване към други служби

1. Водене на дневника за регистриране на ситуации на тормоз в училището. Дневникът да включва описание на ситуацията, вида тормоз, участници, наблюдатели, предприети мерки.

2. Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва от учителя, който я е наблюдавал, с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция. Регистърът съдържа следните реквизити: „дата“, „кратко описание на всяка ситуация“, „участници“, „клас“, „предприети мерки“, „подпис“. Този регистър се съхранява на достъпно място в дирекцията. Класните ръководители следят вписаните в регистъра случаи и предприемат съответни мерки като взаимодействат с родителя на ученика, с учителите и класния ръководител.

3. В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие, Координационният съвет предлага на директора да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето“ по местоживее и отдела за „Закрила на детето“ или подходящата институция, според ситуацията и индивидуалния случай.

Заседания на Координационния съвет

Координационния съвет за противодействие на ученическия тормоз провежда 4 редовни заседания през учебната година. Извънредни заседания се провеждат само в случай на необходимост.

I. заседание - м. септември 2026 г.

1. Приемане плана за дейността на Координационния съвет през настоящата учебна година.

Докладва: Председател на КС

2. Събиране и обобщаване на писмена информация от класните ръководители за състоянието на класовете, с цел попълване на картотеката на учениците с рисково поведение, склонни към тормоз.

Докладва: Председател на КС

II. заседание - м. март 2027г.

1. Анализ на проявите на училищен тормоз и наличните правила и решения за справяне с него – форми, резултати, последствия, налични и липсващи правила.

Докладва: Председател на КС

III. заседание - м. юни 2027г.

1. Изготвяне на годишен отчет на Координационния съвет до директора на училището за отчитане на дейността от прилагане на механизма за противодействие на училищния тормоз и представяне анализ и оценка на психологическата атмосфера в училище.

Докладва: Председател на КС

Председател КС:

/Светла Василева/